

Toneelstuk voor de Vijfde Klas

ODYSSEUS

naar het boek van Imme Dros

Sophie Weyts
Guido Gezelschool, Brugge
R. Steinerpedagogie
2 mei 2001

deel I

Eurykleia Odysseus was een bijzonder kind. Ik ving hem op toen zijn moeder stierf. Ook zorgde ik ervoor dat hij zijn naam kreeg.

Koor Autolykos, de grootvader van Odysseus, was steenrijk, geslepen en had charme. Eurykleia wist wat haar te doen stond om Odysseus te verzekeren van een groot kapitaal. Ze zou zijn rijke grootvader naamgever maken.

Eurykleia Autolykos, de Goden hebben je hier gebracht op de dag dat het kind van je dochter geboren werd. Geef hem zijn naam!

Autolykos Moet Autolykos hem een naam geven? Wel, Autolykos zal hem een naam geven. Ik haat de meeste mensen op de wereld, en de meeste mensen haten mij. Geef het kind dus, wat mij betreft, de naam Odysseus: 'hating'.

Stuur hem, als hij wat groter is, naar mijn paleis op de Parnassos. Dan geef ik hem ook nog een vracht schatten waarvan hij gaat dansen.

Koor Daar had Eurykleia op gehoopt. En toen Odysseus nog geen twaalf jaar was, werd hij uitgenodigd om naar de Parnassos te komen. Hij mocht mee op jacht met zijn ooms. En zoals Eurykleia voorspelde kreeg hij een ongeluk. Een wild zwijn haalde voor hij doodviel nog net met zijn slagand het been van Odysseus van onder tot boven open.

lied 1. 424. Later zullen alle zangers vertellen over de oorlog om Troje, want het wordt de oorlog die alle oorlogen overbodig zal maken. En alle zangers zullen getuigen van Helena, Helena, Helena, van de schoonheid van Helena, van het gezicht van Helena, dat duizend schepen deed uitzellen.

In Sparta

Tyndareos Helena, mijn dochter, de schoonste der aarde, is oud genoeg om straks te trouwen. Laat alle huwelijkskandidaten uit Sparta en andere stadstaten naar mijn paleis komen. Zo kan Helena haar bruidegom kiezen.

Koor Al die vrijers, stuk voor stuk verstandig en behoorlijk onderlegd, zagen zich al in de rol van de echtgenoot. Dit alles hoewel de keus al lang vastlag. Helena zou de vrouw worden van Menelaos, prins uit het gouden Mykene. Maar hoe moest dit aflopen? Wat kon de koning van Sparta doen om de invloedrijkste vrijers met hun legers in toom te houden als de bruidegom bekend werd gemaakt?

Odysseus Ik was in de tuin van het paleis van Sparta, zag daar Helena de trap afkomen.

Penelopeia Daar heb ik geen bezwaar tegen. Ik zal met liefde de vrouw van Odysseus

Tyndareos Je vader en ik hebben besloten dat je uitgehuwelijkt zal worden aan Odysseus. De voorbereidingen worden al getroffen, je zult nog voor Helena trouwen. De gasten worden uitgenodigd, de offerdieren uitgezocht.

Koor Maar ook Odysseus moest deze eed afleggen, wat hij redelijk vond. Daar zag Odysseus geen enkel gevaar in want hij was verblind door zijn verlangens naar *Penelopeia*.

Tyndareos Dit plan is zo simpel als het wiel. Helena trouwt Menelaos, en alle vrijers leggen hun eed af. Jij krijgt *Penelopeia* omdat we dankzij jouw een oorlog konden voorkomen.

Odysseus Laat Helena zelf kiezen met wie ze wil trouwen. Laat alle vrijers een eed afleggen van tevoren! Laat ze zweren dat ze de man van Helena zullen helpen als er problemen komen in hun huwelijk.

Odysseus terug in overleg met de vader van Helena

Helena Er is niets over te vertellen. Hij komt uit Ithaka en hij is de hele wereld te slim af. Waarom kijk je zo naar hem? Wat zie je in hem?

Penelopeia Hij verveelt je binnen een jaar, die man is zo traag als een slak in een bak meel. Vertel eens iets meer over Odysseus!

Helena O ja? Hij is niet rijk in elk geval! Ik heb mijn keus al lang bepaald, ik kies voor Menelaos, met zijn brede schouders.

Penelopeia Iedereen weet dat, Helena.

Helena Hoe weet je dat?

Penelopeia Hij die zo slim is?

Helena Dat is Odysseus, zoon van Laërtes.

Penelopeia Ik zag Odysseus voor het eerst in de eetzaal. Helena en ik hadden ons verstopt boven aan de trap. Ze wees me de vorsten aan die ze al kende. Wie is die jongen met die rode krulharen?

maar over de prijs voor Helēnas' nicht.
iedereen, met de vader van Helena, niet over de prijs voor zijn dochter,

Odysseus liet zijn afspraken lopen en begon te onderhandelen net als
iedereen, met de vader van Helena, niet over de prijs voor zijn dochter,

Maar onder een citroenboom plukte een meisje blaadjes van een tak. Ze keek over Helēnas' schouders in mijn richting en ik wist dat ik nooit naar Ithaka terug zou gaan zonder dat meisje!

worden.

Penelopeia Ik smeek je hier in Sparta te blijven. Er zal een paleis voor je gebouwd worden volgens je eigen wensen. Mijn vader en ik zouden je dankbaar zijn.

Odysseus Ik dwing je tot niets. Ik laat je zelf kiezen: of bij je vader blijven zonder mij, of met mij meegaan naar Ithaka.

Penelopeia Ik ga met je mee.

Koor Op de afgesproken dag werden de paarden ingespannen om te vertrekken naar zijn schip. Vanaf dat moment hoorde Penelopeia bij Odysseus.

Afrodite Helena is de dochter van Zeus, maar haar charme heeft ze van mij. Ze zingt als ze spreekt, ze danst als ze loopt, ze laat haar schoonheid schitteren als een diamant.

Maar Helena werd ongelukkig, Menelaos was veel te behoedzaam en te traag van begrip. Ze zocht afleiding, legde zich toe op fraaie en nuttige handwerken, borduurde, weefde, spon draden die ze zelf verfte, ontwierp wijf uitwaaijende rokken, schitterende ceinturen en sieraden. Maar de verveling bleef.

Op de olympos

Afrodite Ik wist wat ik deed toen ik Paris uit Troje naar Sparta stuurde. Hij ging naar het paleis, Menelaos ontving hem als een dierbare gastvriend en Helena bloeide open zodra ze hem zag.

Terug in Sparta

Je doet beter wat ik zeg. Onderwerp je aan mijn wil en ga naar Paris.

Helena Godin, waarom breng je me zo in verleiding? Laat mijn hart en mijn hoofd vrij, verlos me van deze begeerte.

Afrodite: Waarom ben je beschamd om wat je voelt? Paris is mooi net zoals jij. Hemels mooi. Jullie horen bij elkaar. Ga naar Paris, jullie zijn voor elkaar bestemd.

Koor: Helena werd bang, ze trok haar glanzende witte kleren om zich heen en glipte naar de galerij. De avond van die dag vertrokken Paris en Helena naar de kust waar de Trojaanse schepen klaarlagan voor vertrek.

deel 2

Koor: Helena, de vrouw van Menelaos was geschaaft door Paris. Alle vorsten die hun eed hadden gezworen werden hieaan herinnerd. Ook Odysseus werd opgeroepen...

Odysseus: Je meent dat je zonder gevaar een eed kunt zweren en nu loop ik kans mijn leven te verliezen in Troje.

Koor: Maar nu Helena geschaaft is, moet iedereen die deze eed had afgelegd naar Troje en dat had Odysseus niet voorzien!!

Odysseus: Ik kan niet weggan van Ithaka. Ik kan mijn vrouw niet achterlaten. Ik wil niet dat mijn zoon Telemachos opgroeit zonder vader.

En nu, 20 jaar later ... op de Olymps terug

Hermes: Twee Goden hebben zich afgemeld voor de vergadering : Poseidon, God van de zee en Artemis, Godin van de jacht. Afwezig zonder bericht is zoals gewoonlijk Hades, God van de onderwereld.

Zeus: Juist, zijn er ingekomen stukken?

Hermes: 2

Zeus: ~~Wat nu weert?~~

Hermes: Het gebruikelijke gratieverzoek van de langgestrafte Tantalos of hij per jaar een peer of een appel of een middelgroot meloenje mag eten en per dag eenmaal zijn lippen mag nat maken met wat water.

Zeus: Afgewezen!! ~~Verder?~~

Hermes: Het gebruikelijke gratieverzoek van de langgestrafte Sisfos met de smeebde of hij het rotsblok dat hij over de bergtop moet duwen een keer in de 100 jaar een dag mag laten liggen.

Zeus: Afgewezen!! ~~Verder?~~

Hermes: ~~Nee, niets meer.~~

Athene: Wacht!

Wat is de mening van de hier aanwezige goden over de ongehoord hoge straf van de sterveling Odysseus?
Hij zit al jaren gevangen op een eiland, de navel van de onafzienbare brede buik van de zee. Hij heeft geen schip, geen riemen, geen zeilen, geen

bemannings om er weg te komen.
Het onzalige lapje grond is van de nimf Kalypso, dochter van de schurk Atlas,
die als straf voor zijn wandaden de wereld moet dragen.
Kalypso heeft een aardje van haar vaartje, ze houdt Odysseus vast en belooft
hem onsterfelijkheid als hij haar echtgenoot wordt!
Hij sterft van heimwee, hij kwijnt weg van verlangen.

Koor: Waarom laat je zo iets toe, vader Zeus? Waarom haat je Odysseus zo?

Zeus: Ik haat Odysseus helemaal niet! Het is Poseidon die hier achter zit ...
Poseidon haat Odysseus want hij heeft het enige oog van de reus Polyfemos
uitgestoken. Polyfemos is de enige zoon van Poseidon.

Koor: Op een dag kwam hij thuis met een kudde schapen en toen zaten er ster-
lingen bij hem binnen.

Bij Polyfemos

Polyfemos: Waar komen jullie vandaan? Wie zijn jullie?

Odysseus: We komen uit Troje en varen terug naar ons land. We vragen jouw
gastvrijheid.

Polyfemos: Waar ligt jullie schip?

Odysseus: Poseidon, de aardschokker, heeft het op de rotsen gesmeten, het is te plet-
ter geslagen!

Polyfemos: Geef me nog wat van die wijn, zeg me je naam en dan geef ik je gastvrijheid!

Odysseus: O ja, Kykloop, je vroeg mijn naam. Mijn naam is Niemand.

Polyfemos: Zo, dan zal ik Niemand als laatste opeten. Dat is het gastgeschenk voor de
beste Niemand!

Koor: Odysseus nam een roodgloeiende paal en stak die in de oogbal van Polyfe-
mos. Polyfemos rukte die weg en het bloed kwam sissend en kokend naar buiten.
Zijn ooglid en zijn wenkbrauw schrooiden weg, het hele oog brandde!

Terug op de Olympos

Athehe: Maar Odysseus handelde uit noodweer toen hij die kannibaal blind maakte.
Nu heeft hij zijn straf dubbel en dik uitgezeten.

Zeus: Laat me eens zien, als ik het Noodlot goed heb begrepen, zou Odysseus in het
twintigste jaar na zijn vertrek van Ithaka weer thuis moeten komen. Dat is nu,
kijk eens aan.

Zeus: Ga terug naar Ithaka en help Telemachos tot daden komen.

Athene: De jongen is het eiland nog niet afgeweest, kent de wereld niet, neemt geen enkel initiatief.

Zeus: Telemachos moet iets ondernemen!

Athene: Zeus, het leven op Ithaka is goddeloos. Ze hebben de koning dood verklaard, beramen een moord op zijn zoon en bestoken zijn vrouw met aanzoecken.

Terug op de Olympos

ev. lied

- 1 Kijk hem zitten met zijn kin in zijn hand. En maar denken, denken, denken. Odusseus dacht ook maar deed er iets mee...
- 2 Ach, wat moet er van zo'n jongen terechtkomen zonder vader?
- 3 Valt tegen, niet? Kijk hem nou zitten als een zak zout. Geen fut, geen kracht.
- 1 Daar heb je de prins op hetbankje achter het altaar van Zeus.
- 2 Je kunt gerust om de hoek kijken, kan best, geen probleem. Er staat niemand, geen wachtpost, niet eens een slaaf om de gasten te ontvangen of bedelaars weg te jagen. De prins? Waar is de prins?
- 1 Kijk toch, hoe die gebouwen zich voegen naar elkaar, hoe prachtig ze grenzen aan het erf. En let eens op die sterke muren en dat schitterende fries. Is dat een paleis of is dat geen paleis?
- 2 Oh, wil je het paleis van onze dode koning zien?
- 1 Waar ga je heen, waarom die haast?
- 3 Hei vriend, jij met je lange mantel en je mooi goudkleurige sandalen, drink een beker wijn met ons.
- Inwoners van Ithaka, genummerd 1, 2 en 3

deel 3

LIED 4-V Koor: Hermes zal Kalypso opzoeken om het besluit van Zeus mee te delen. De nimf Calypso 4 moet hem laten gaan!

Athene: Probeer aan een goed schip te komen en aan 20 betrouwbare roeiers. Vaar in zuidelijke richting naar de zanderige kusten van Pyllos en vraag naar koning Nestor of hij nieuws heeft over je vader. Koning Nestor was altijd een vriend en een strijdmakker van Odysseus. Hij zal je eerlijk vertellen wat hij weet. Ga daarna naar Sparta naar koning Menelaos. Die heeft jaren over zee gezworven. Je hebt kans dat hij ergens iets heeft opgevangen van het lot van Odysseus.

Telemachos: Moedertje, haal 12 kruiken en 20 maten gerstemeel.

Eurykleia: Alle Goden van de Olympos, waarvoor mijn kind?

Telemachos: Ik ga naar Pyllos en naar Sparta voor nieuws van mijn vader.

Eurykleia: Als je weggaat zullen de vrijers je nooit laten terugkomen! Dat is hun kans om je ergens ver weg dood te slaan zonder dat er een haan naar kraait!

Telemachos: Still! Probeer me niet tegen te houden, want de Goden staan aan mijn kant. Zwerf dat je het aan niemand verraad!

LEADER 5 *Koor:* Laat die nacht roeiden ze ongezien de haven uit en een eind van de kust zetten ze de mast op en hesen de zeilen. Athene zorgde dat een gunstige wind het schip vooruit stuwde door de paarse golven, die sisten en ruisten rondom de boeg. De zon steeg vanuit een vonkende zee de hemel in toen het schip in Pyllos aankwam.

deel 4

in Pyllos

Nestor: Welkom, welkom, welkom!

Je vader was mijn beste vriend... Ik zou je graag aan nieuws helpen van je vader, maar ik heb Odysseus voor het laatst 10 jaar geleden gezien. Je kunt altijd hulp invoeren van de Godin Athene. Zij hielp je vader ook altijd ik heb het met eigen ogen gezien, ze stond op het slagveld soms gewoon naast hem!

Ga verder naar Sparta naar koning Menelaos. Hij is echt overal geweest, tot aan de overkant van de zee die zo groot is dat vogels er in een jaar nog niet over kunnen vliegen.

Er is dus een goede kans dat hij iemand weet die iets gezien of gehoord heeft

Helena: Kijk die voeten, die handen. En zie je zijn oogopslag, de vorm van zijn hoofd, de manier waarop die haarlokjes om zijn gezicht krullen als de blaadjes van een hyacint.

Meneleas: Dat zat ik ook te bedenken. Die jongen heeft veel weg van Odysseus.

Helena: Meneleas, weet je al wie onze gasten zijn? Zal ik eens zeggen wat ik vind? Die jongeman aan je rechterkant zou wel eens Telemachos kunnen zijn, de zoon van Odysseus en Penelopeia.

De tranen droogden op zijn wangen, de adem bleef hangen in zijn keel. Telemachos zag een meisje de lange trap afkomen, stralend en onbedorven als Artemis zelf.

LiFBmb-Koor: Telemachos knikte als een kind. Tranen drupten van zijn wimpers naar de grond en hij verlangde op dat ogenblik vurig naar zijn onbekende vader.

Meneleas: Ja, maar elk pronkstuk is met tranen betaald! Ik heb er lang voor moeten zweren. Toch zou ik de helft ervan willen afstaan als de vrienden nog leefden die in Troje zijn gesneuveld. Vooral om die ene, mijn liefste vriend, Odysseus, waar ben je gebleven??

Peisistratos: Zo moet het huis van Zeus eruitzien. Zo rijk versierd met edelstenen, ivoor en amber en hoe dat allemaal mag heten.

Telemachos: Alle Goden van de Olympos! Ik dacht dat ik wist hoe een paleis eruit zag!

Ondertussen zijn ze aangekomen

~~*Afrodite:* We zullen Athene voorgoed een toontje lager laten zingen.~~

Ze heeft plannen met de zoon van Odysseus en Zeus steunt haar. Nu is de jonge Telemachos veilig afgeleverd in Pyllos en daar vandaan reist hij naar Sparta. En in dat paleis woont Helena! We zorgen ervoor dat Telemachos verliefd wordt op Helena... Zo sturen we Athenes plannen in de war!

Hera: Laten we geen ruzie maken, Afrodite. Ik wil met je praten over Athene! Ze krijgt te veel macht...

Ondertussen een dialoog op de Olympos

van Odysseus. Mijn zoon Peisistratos en onze twee snelste paarden gaan met je mee.

Meneias: Hij huilde toen ik over zijn vader sprak. Het zou Telemachos kunnen zijn!

Peisistratos: Dat is hij ook en ik ben Peisistratos de zoon van koning Nestor. Telemachos wil weten wat er met zijn vader is gebeurd, daarom is hij op reis gegaan langs de vrienden van zijn vader.

Helena en Meneias: Welkom, zoon van Odysseus!

Meneias: Wat zou ik je graag willen helpen. Maar ik heb geen spoor van hem gezien. Wel heb ik iets gehoord van een oude man van de zee, de onfeilbare Proteus. We lagen vast bij Faros, een eiland boven Aegyptos. Op mijn zwert-tocht langs het strand ontmoette ik een dochter van de zee-god Proteus. Ze had medelijden met ons.

dochter: Kom morgen naar de grot en breng 3 sterke mannen mee. Als de zon op zijn hoogste staat en de westenwind opsteekt, komt mijn vader ongezien naar het strand. Nadat hij zijn robben heeft geteld legt hij zich wat te rusten en slaapt. Zodra hij slaapt moeten jullie hem grijpen en vasthouden, wat hij ook uithaalt. Blijf hem vastklemmen tot hij weer op zichzelf lijkt. Dan mag je hem vragen wat je wil, hij zal je antwoord geven.

Meneias: We lagen te wachten en tegen de middag kwam de oude man uit de zee. Toen hij ging slapen, vloegen wij overeind en grepen hem vast.

LEIDM. 7 *Koor:* Hij deed wat hij kon om los te komen, werd een leeuw, een slang, een panter, een monsterlijk zwijn en snelstromend water. Maar ze lieten hem niet gaan. Op het laatste kreeg hij zijn uiterlijk terug.

Meneias: Zijn mijn vrienden veilig thuisgekomen?

Proteus: Het is beter dat je deze dingen niet weet!

Meneias: Ik moet het weten, Proteus.

Proteus: Je broer Aigisthos is vermoord en je vriend Odysseus zit gevangen op een eiland. Maar hij kan niet naar huis komen, heeft geen schip, geen riemen en geen roeiers.

Koor: Dit is wat Proteus Meneias wist te vertellen. Een heraut kwam langs en vulde de gouden bekers met wijn. Helena nam het spinrokken weer in haar handen.

deel 5

Op de Olympos

Athene: Zeus, alles dreigt hier te mislukken. Afrodite is in Sparta en ze probeert Telemachos verliefd te maken op Helena. Als dat zo doorgaat krijg ik hem niet tijdig weg uit Sparta.

Zeus: En het ging net zo goed. Hermes is naar het eiland Kalypso om Odysseus te bevrijden.

Op eiland van Kalypso

LIED nr 8 Koor: De grot van Kalypso ligt tussen bloeiende bomen, elzen en cipressen die heerlijk zoet geuren. Rondom de deur kruipt een welige wijnrank omhoog met lange twijgen die zwaar zijn van de druiventrossen.

LIED nr 8

Kalypso: Wat kom jij hier doen, Hermes?

Hermes: Vraagt een Godin aan een God wat hij komt doen? De Godenvergadering van de Olympos heeft beslist dat Odysseus na 20 jaar weer het eiland mag verlaten. Het wordt tijd dat hij terug naar Ithaka gaat!

Kalypso: Waarom kan ik Odysseus niet houden?

Ik heb hem zelf gered toen hij aanspoelde op mijn eiland. Ik heb hem verzorgd en verpleegd. Ik hou van Odysseus en kan hem niet missen.

Koor: Hermes bleef in de buurt om te zien of Kalypso haar belofte wel nakwam. Hij zag hoe Kalypso Odysseus naar een plaats bracht waar geschikte bomen stonden voor een vlot die goed zou drijven. Ze gaf hem materiaal en een zell.

Terug op de Olympos

Poseidon: Ik kwam zonder erg aanrijden over de bergen en daar zie ik opeens heel in

de diepte een boef van een Odysseus prinsheerlijk spelevaren op een vlot. Ik dacht dat mijn kiezen utielen van razernij! Die gersteter heeft mijn zoon blind gemaakt

Voor ik erbij nadacht had ik mijn drieland gepakt, de zee aan het kolken gebracht en uit alle windstreken rukwinden op hem afgejaagd. Er kwamen golven als bergen!

Athene: Zeus, Poseidon heeft Odysseus schipbreuk laten lijden. Odysseus is

halfdood aan land gekomen. En ook op Ithaka gaat het slecht. De vrijers hebbe een list bedacht om Telemachos bij zijn terugkomst in een hinderlaag te lokken en hem zo uit

de weg te ruimen ...
 ik ga naar de stad Faiaken, een prinses zal hem daar wel helpen...

Afrodisie: Athene is erin geslaagd dat Nausikaa, de prinses van de stad, aan de oevers van de rivier zat te baden.
 Ze bedachten mooie kapseis en wreven zich in met kostbare olie. Maar daar dook plots een woeste, lelijke bosduivel op uit het struikgewas: Odysseus. De kinderen schrokken en stoven alle kanten uit. Alleen Nausikaa bleef waar ze was.

Odysseus: Help me.
 Ik heb lang gezworven en veel geleden. U bent de eerste die ik zie. Help me, en mogen de Goden U belonen met wat uw hart begeert.

Zeus: Poseidon, ik wil dat je er rekening mee moet houden dat het Lot heeft bepaald dat Odysseus in dit jaar, 20 jaar na vertrek, zal terugkeren naar Ithaka. Ik wil je Odysseus niet onnodig tegenwerken!!! Een goede koning is kostbaar, hij moet veilig thuiskomen.

Athene: Alles verloopt goed, hij is met een lading kostbare geschenken naar Ithaka gebracht door de Faiaken.
 Ik maak een oude bedelaar van hem en stuur hem naar de herder Eumaios. En daar probeer ik ook Telemachos te krijgen...

deel 6

Telemachos droomt en schrikt wakker.
 Nog in Sparta;

Telemachos: Peisistratos!! We moeten naar huis!! Ik heb een vreselijke droom gehad. Als we de kust van Ithaka naderen moet ik aan land gaan want de vrijers willen mij in een hinderlaag lokken. Kom Peisistratos, we moeten vandaag nog vertrekken uit Sparta!

Peisistratos: Ik zal je niet tegenwerken als je voelt dat je moet gaan!

Koor: Koning Menelaos en Helena leggen de gastgeschenken in hun wagen en laten een stevige maaltijd klaarmaken.

Helena: Telemachos, ik heb iets voor je geweven en geborduurd met mijn eigen handen. Ik wens je alle geluk en een goede reis.

Koor: Het zwarte schip kwam aan bij de kust van Ithaka. Telemachos' vrienden streken het zeil, haalden de mast neer en zochten hun plaatsen op de roeibanen.

Telemachos: Brengen jullie het schip maar naar de haven. Nu ik hier toch ben, ga ik even langs bij een paar herders om te zien hoe ze het maken.

Telemachos stapt aan wal en wandelt tot bij Eumaïos.

Eumaïos: Telemachos, licht in mijn ogen! ik had niet gedacht dat ik je ooit terug zou zien! Kom, laat me eens goed naar je kijken...

Telemachos: Ik kom speciaal voor jou. Zeg me hoe het met mijn moeder is? Is ze in de afgelopen dagen getrouwd met 1 van de vrijers?

Eumaïos: Telemachos, je moeder wacht, al duurt het nog 20 jaar, op Odysseus.

Zwerter wil plaats maken voor Telemachos

Telemachos: Wie is je gast, Eumaïos? Waar komt hij vandaan?

Eumaïos: Hij komt van Kreta en heeft lang rondgezworven. Op die reizen is hij van het ene ongeluk in 't andere gevallen, dat heeft hij me allemaal verteld, prachtige verhalen, maar te lang om te herhalen.
Hij kan beter met jou meegaan...

Telemachos: Dat zal niet gemakkelijk gaan, Eumaïos. In het paleis ben ik mijn eigen leven niet eens zeker. Als de vrijers van mijn moeder hem lastig vallen, kan ik hem niet beschermen.

Odysseus: Mag ik iets vragen? Hoe komt het dat zo'n rijke prins in zijn eigen huis gevaar loopt? Maar houd moed, prins Telemachos, misschien komt Odysseus toch nog thuis...

Telemachos: Eumaïos, ga mijn moeder vertellen dat ik veilig ben aangekomen! Maar niemand mag dit nieuws vernemen...

Athene op Ithaka: Het is me gelukt Odysseus en Telemachos op dezelfde tijd op dezelfde plaats te krijgen, bij de Ravenrots in de hut van de varkenshoeder.

Telemachos: Vreemdeling! Wat ziet u er opeens anders uit! U moet één van de Goden zijn die in de brede hemel wonen.

Odysseus: Ik ben geen God, Telemachos. Ik ben je vader, ik ben Odysseus!!

Telemachos: U kunt mijn vader niet zijn...

Odysseus: Telemachos, verknoei geen tijd, dit is het werk van Athene.

Telemachos: Vader? Je bent het echt? Je bent terug?

Odysseus: Niet huilen!

Telemachos: Je huilt toch ook!

We moeten hulp zoeken, er zijn meer dan 100 vrijers!!

Odysseus: Athene en ik hebben een plan bedacht. Jij vertrekt morgen vroeg naar huis. Ik zal wat later met Eumaios naar het paleis komen in mijn vermomming als bedelaar om mijn hand op te houden in de eetzaal bij de vrijers. Zo kan ik de schurken goed leren kennen. Maar jij mag in geen geval ingrijpen al behandelen ze mij honds. Nog iets, zeg tegen niemand dat Odysseus weer thuis is.

Odysseus verkleedt zich weer in bedelaar
Eumaios is terug.

Telemachos: Breng de bedelaar toch maar naar de stad. Daar kan hij zijn kostje wel zelf bij elkaar schartelen.

Penelopeia: Telemachos, je bent terug!

Telemachos: Moeder!!

Penelopeia: Vertel, vertel, Telemachos! Heb je iets gehoord over je vader? Is er nieuws?

Lied: Het is een zware opdracht voor Telemachos om zijn woorden binnen te houden. Niemand mag weten dat Odysseus terug is...

Eumaios en Odysseus op stap

Melanthios: Waar wou je heen, Eumaios, met dat zwijn van een zwerver? Toch niet naar het paleis mag ik hopen? Zo'n braakmiddel bederft de eetlust van de hoge gasten met zijn stank en gebedel.

Odysseus: Dat moet het paleis van koning Odysseus zijn!

Eumaios: Goed gereden, je kunt zo uitrusten...

Odysseus: Maar Eumaios, wacht even! Wat ligt daar voor een hond op de mesthoop? Het moet een prachtig dier geweest zijn, dat kun je nog steeds zien...

Koor: En daar lag de stokoude hond van Odysseus te creperen. Hij spitste zijn oren toen hij de stem van de vreemdeling hoorde, kwispelde met zijn staart, deed

een poging overleind te komen, viel terug neer en bewoog niet meer vreemdeling krijgt wat brood, de vrijers Melanthios en Antinoos geven kritiek

Melanthios: Wat is dat voor een man? Waar komt die opeens vandaan?

Antinoos: Stomme varkenshoeder, wat breng je nu weer mee uit je zwijnenhok?

Telemachos: Ben je bang dat er niet genoeg over is voor mijn gasten als een bedelaar wat korsten weghaalt?
Je sterft nog liever dan dat je een arme stakker een kruimel geeft van je eigen rijkdom en je gunt hem niet eens de brokken die hier in mijn huis op de vloer vallen!

Od. komt rond en vult zijn knapzak, staat stil bij Antinoos.

Odysseus: Geef ook iets, heer. U ziet er uit of u de koning zelf bent en u zou me dus meer moeten geven dan de anderen. Ik was vroeger ook rijk, ik woonde ook in een paleis, precies als dit, en toch was ik niet te beroerd om een bedelaar iets te geven!

Antinoos: Blijf uit mijn buurt, straatbonds!

Odysseus: Je lijkt een machtige koning maar je gedraagt je als een miezerige vrek!

Koor: Er ging een geruis door de zaal, iedereen hield zijn adem in...

Penelopeia: En nu is Telemachos terug zonder nieuws van Odysseus. Hij praat alleen maar over Helena. Hij is net als alle jonge en oude mannen van lang geleden verliefd op Helena...

Waarom brengt de stem van de wildvreemde zwerver me in verwarring?
Eumaios, ik wil die vreemdeling spreken! hij komt op plaatsen waar een ander niet komt, misschien weet hij iets nieuws te vertellen over Odysseus!

Koor: Ondertussen werd de vreemdeling gedwongen met dikke Iros te vechten. De vrijers brulden van de lach, klaptten in hun handen, stampten op de grond.

Penelopeia: Maar later hoorde ik dat de oude bedelaar tot verbazing van alle vrijers had gewonnen van dikke Iros.

Athene: Zeus, de zoon is onder en het wordt donker op Ithaka. Odysseus heeft een afspraak met zijn vrouw. Ze zullen voor het eerst met elkaar praten na 20 jaar.

Penelopeia: Eurykleia, breng een bankje voor mijn gast. Ga bij het vuur zitten vreemdeling, dan kun je rustig praten.
Hoe is jouw naam? Waar kom je vandaan? Waar woont U?

Odysseus: Vraag dat niet, koningin. Dan moet ik denken aan vroeger toen ik gelukkig was...

Penelopeia: Ik kwijn weg van verlangen en verdriet. Sinds mijn man weg is, ben ik niet mooi meer. Ik bederf mijn gezicht met tranen.

Odysseus: Huil niet, koningin. Luister naar het nieuws dat ik heb gehoord! Hij leeft en hij komt naar huis zodra hij een orakel van Zeus heeft gehoord. Deze maand tussen het laatste en het eerste kwartier bij donkere maan is Odysseus in zijn paleis.

Penelopeia: Ik zou het graag geloven. Laten we morgen verder praten. Ik zal mijn slavinne roepen om U een voetbad te geven en een bed!

Odysseus: Geen voetbad! Geen bed!!

Penelopeia: Een gastvrouw heeft plichten en wie gastvrijheid vraagt moet daar rekening mee houden. Eurykleia, jij kunt de voeten van Od. wassen.

Koor: De oude voedster kent Od. als haar eigen hand, als iemand hem zou kunnen ontmaskeren is zij het wel! Od. beseft te laat wat hij gedaan heeft, hij draait zich half om zodat zijn gezicht in de schaduw blijft...

Eurykleia herkent / voelt de wonde!

Eurykleia: Je bent Odysseus!!! Mijn ogen laten me in de steek, maar mijn handen hebben je herkend aan het grote litteken. Je bent terug, Penelopeia...

Odysseus: Moedertje, wil je me dood? Zeg tegen niemand dat ik terug ben.

Eurykleia: Als jij het zegt ben ik stil, ik zal zo stil zijn als een stuk steen, zo stil zijn als staal!

Penelopeia: Mijn beste vriend, mag ik U iets vragen? Ik wil een wedstrijd houden met de grote boog en de bijlen van Odysseus. De vrijer die de grote boog van Odysseus het beste kan spannen en een pijl door alle 12 de bijlen kan schieten, die zal ik volgen!

Odysseus: Koningin, dat heeft een God U ingegeven. Stel die wedstrijd niet uit, het is een goed plan. Odysseus zal al lang hier zijn voor het de vrijers lukt zijn grote boog te spannen.

Penel. draagt de grote boog, gevolgd door 12 vrouwen die elk een bijl dragen.

Feestmaal...

Penelopeia: Jullie eisen dat ik 1 van jullie tot man kies want zo kan het niet langer

doorgaan. Wie van de vrijers de grote boog van Odysseus met zijn handen kan spannen en een pijl door de 12 bijlen kan schieten zal mijn man worden.

Zes tegen zes

Waarzegger neemt boog als eerste en zegt:

O vrienden, deze boog brengt ons ongeluk. Laten we weggaan en een vrouw zoeken in de stad of op een ander eiland. Penelopeia is niet voor ons, ik voel het, wie de boog in handen neemt die voelt het.

Antinoos: Wat is dat voor een opmerking! Je moeder heeft je op de wereld gezet zonder spieren. Ga ergens anders voorspellen...

Koor: Terwijl ze daar al hun aandacht eisen, maakt Od. van de gelegenheid gebruik zich buiten op het erf bekend te maken aan de varkenshoeder en de koeherder.

Odysseus: Eumaios, zeg tegen de voedster dat de vrouwen in hun vertrekken blijven tot we ze roepen.
Filoitios, bind de poorten vast zodat niemand in of uit kan.

Od. terug bij de wedstrijd: Als toch niemand meer iets met de boog doet vandaag, zou ik hem graag eens proberen. Vroeger had ik precies zo'n boog. Ik wil eens kijken of ik na al mijn ontberingen nog macht in mijn armen heb.

Zittend op zijn bankje bekijkt hij de boog

Koor: Met zijn rechterhand trekt hij aan de pees om de veerkracht te testen en de pees zingt hoog en liefelijk met de stem van een zwaluw.

Odysseus: Ja, het was een feilloze test voor de vrijers. Dat jarenlange feesten heeft jullie geen goed gedaan. Maar ik heb ondanks alles het doel weten te raken. En nu richt ik op een ander doel, op een doel dat geen ander mens nog geraakt heeft.

Od. doodt Antinoos

Andere vorsten: Nu ben je er geweest, ellendige zwerfver!

Vechtpartij

Telemachos: We vechten. Ik ben bang en ik vecht, ik ben gelukkig en ik vecht. Ik voel haat, medelijden, razernij en vernukking en ik vecht. Ik vecht naast mijn vader.

Eurykleia: Penelopeia, sta op, dan zul je met eigen ogen zien dat het waar is. Hij is thuis!! Odysseus is thuis na al die jaren!!! En hij heeft alle vrijers verslagen...

Penelopeia: Moedertje, de Goden laten je zeker dazen!! Nu slaan ze jou met waanzin!!

Eurykleia: Kindje, ik maak me niet belachelijk. Od. is terug. Hij was de vreemdeling die door alle vrijers werd getreiterd.

Penelopeia: Het is niet waar!! Neen, het kan niet waar zijn. ik geloof het niet...

Staat op en gaat mee, omhelzing.

Athene: Zeus, zojuist is in het paleis een plechtig en duurzaam verdrag gesloten tussen de vorsten van Ithaka en hun koning Od. . We kunnen tevreden zijn, ik kan naar huis komen.

Maar ik sta aan het strand van de zee en ik kijk naar de kleine zeilijes op de altijd onrustige zee. De zon gaat onder, het wordt donker op alle wegen, de vloot komt thuisgevaren. En ze roeien als koningen de haven binnen, de handelaars, vissers, en zeerovers van Ithaka. Hun lange haren waaien in hun ogen, ze lachen, ze laten hun tanden zien of ze in het groene land willen bijten. Ithaka, Ithaka, mijn landje....

Ik ben er weer!! Ze springen in het water, waden naar de kant, zwaaien met hun armen en ze zingen...

EINDE

Plochtig

1)

Latere zullen alle zangers vertellen over de oorlog om Tege

3

Want het werelt de oorlog die elke oorlog overbodig zal maken

3

En latere zullen alle zangers getuigen van Heima, Heima, Heima

Van de rijkdomen van Heima, van het gezicht van Heima

RALL.

God duizend miljoen deed uit zei — den

3

And en rustig.

Odysseus liet zijn afgepraakte legeren en begon te onderhandelen.

het af te redenen, met de vader van Helena, met over de prijs voor zijn

dochter maar over de prijs van Helena's nicht...

Langzaam en leutig.

3)

Maar offstems werd ongeschikt - Men was van veel te behoudzaam.

en te laag van begin. Ze zocht afleiding en legde zich toe op

gaaft en nuttige handwerken, leedwende, weeft, open draad etc

ze zelf verijde, ontwierp wijf uit waartende robben, miffende

centuren en verleden. Maar de verandering klyf

* Greep 2 verdukt zich in 2 stemmen

Niet te onderscheiden.

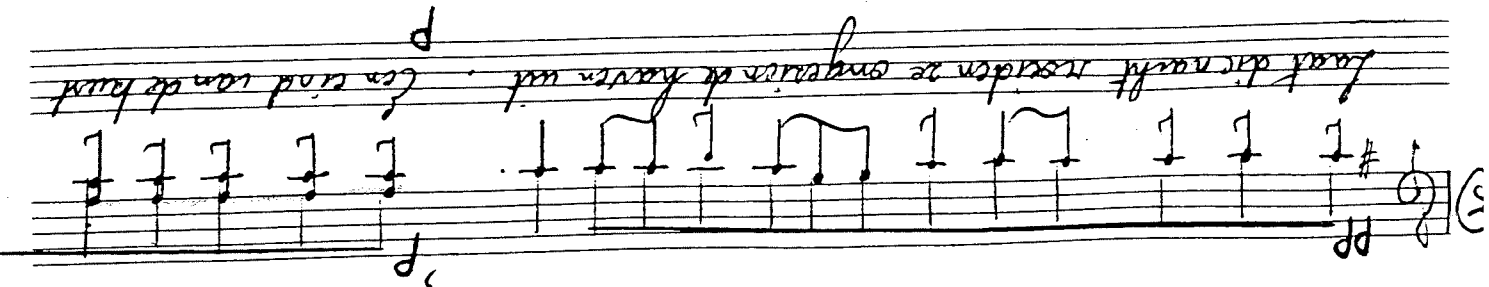
Stemmen van Kalyms opvoeren om het feest met te deelen:

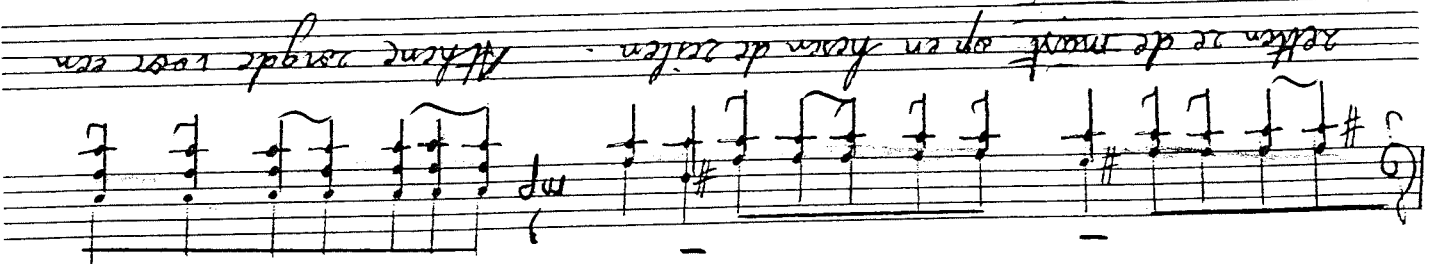
de ring moet hem later gaan

antig

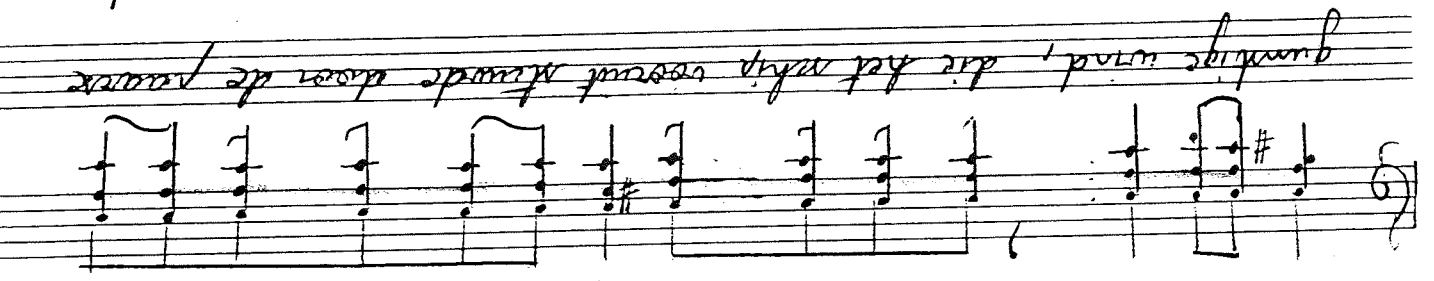
Laat die nacht rusten de engelen de haven uit. Een rood van de kust

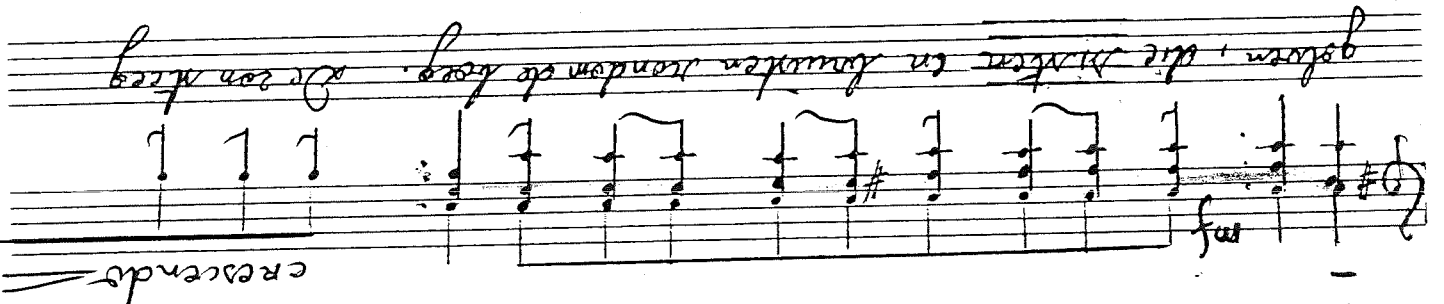
zetten ze de mast op en heven de zeilen. Alken zongde voor een

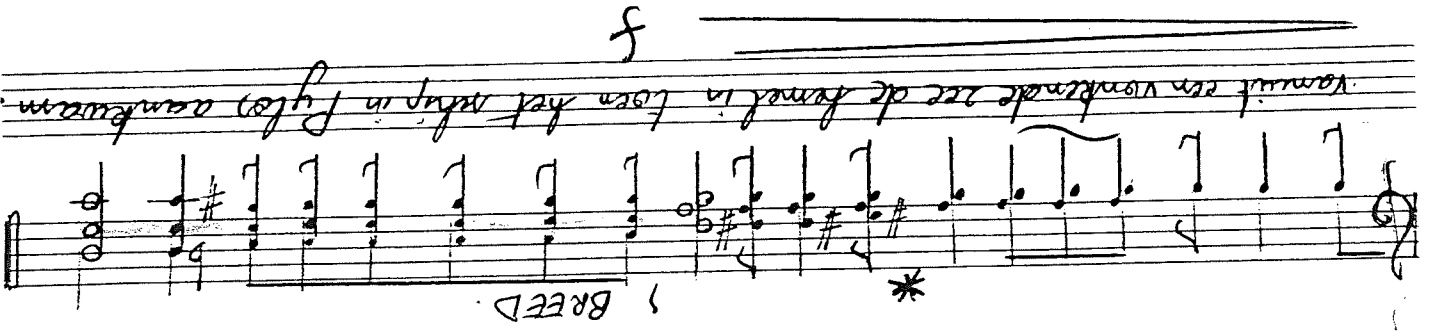
gunstige wind, die het schip vestert stuwde door de paars

gelozen, die sterven en konnen vanden de kooij. De son kreeg

vanuit een vorkende zee de storm in loen het schip in Pylos aankwam.

* groep 2 verduelt zich in 2 stemmen.

Zur Leventing

Op het eend hangt hij zijn wterdyk leeuw
 zwo en methemend water. Maar de lichte hem niet gaan
 hij werd een slang, hij werd een panter, hij werd een morderlyk
 hij deed wat hy kon om korte komee. hij werd een leeuw

veermuntigen Licht.

De god van Kalyne, licht tussen bloeiende bomen

doen en cipressen die kringt zed gewest.

Wondem de deur knipt een wellege royaal omhoog met

lange luygen die waar yn van dweren hore.

